

**Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»**

Леонова В. І.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ,
ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ВУЛИЧНА СОЦІАЛЬНА РОБОТА»**

**Для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
IV року навчання спеціальності 231 «Соціальна робота»**

Одеса – 2022

УДК: 364-78:364.4-053.2-058.51(072)

*Рекомендовано до друку вченою радою Університету Ушинського
(протокол № 1 від 29 вересня 2022 р.)*

Рецензенти:

Боделан М. В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи Національного університету «Одеська політехніка»;

Віщукаєва К. М. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогічних технологій початкової освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського».

Леонова В. І.

Методичні рекомендації до проведення практичних занять, організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Вулична соціальна робота» [для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальності 231 «Соціальна робота»]. Одеса : Університет Ушинського, 2022. 42 с.

Методичні рекомендації до проведення практичних занять, організації самостійної роботи з навчальної дисципліни ВК2.21 «Вулична соціальна робота» містять плани проведення, зміст практичних занять та самостійної роботи студентів; питання для самоперевірки, тестові завдання, питання до іспиту. Послідовність тем зумовлена логікою викладу матеріалу і покликана забезпечити комплексність теоретичних знань і практичних навичок студентів.

ЗМІСТ

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ»	4
РОЗДІЛ 1. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	6
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ.....	15
РОЗДІЛ 3. КОНТРОЛЬНІ ЗАСОБИ ПЕРЕВІРКИ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИЧНОЇ І САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ.....	24
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	39

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ВУЛИЧНА СОЦІАЛЬНА РОБОТА»

Вулична соціальна робота полягає у розширенні знань майбутніх фахівці з питань соціально-педагогічної, психологічної, медичної підтримки дітей вулиці; активізації їхнього прагнення до реалізації волонтерської діяльності в умовах вуличного простору; формування вмінь і навичок реалізації професійної діяльності в соціальних службах, притулках для безпритульних дітей.

Мета навчальної дисципліни – сормувати у студентів сучасні наукові уявлення про волонтерський рух і волонтерську діяльність як засоби оптимізації соціальної і соціально-педагогічної роботи у суспільстві; розширити знання про шляхи, методи та прийоми організації волонтерського руху; розвинути вміння і навички підготовки потенційних волонтерів для реалізації волонтерських проектів і програм.

Передумови для вивчення дисципліни: паралельно з вивченням навчальної дисципліни «Вулична соціальна робота» студенти мають опанувати знання з таких навчальних дисциплін, як «Педагогіка» та «Соціальна педагогіка» «Волонтерських рух в Україні».

Очікувані результати навчання дисципліни: унаслідок вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має:

знати:

- теоретичні засади вуличної соціальної роботи;
- мету, зміст, методи, засоби, форми вуличної соціально-педагогічної роботи;
- реальні можливості вирішення актуальних проблем «дітей вулиці» на основі творчого застосування педагогічних теорій вітчизняних і зарубіжних науковців.

вміти:

- планувати, організовувати та координувати роботу із соціальної адаптації і реабілітації «дітей вулиці»;
- приймати рішення, передбачувати результат, поєднувати завдання виховання і розвитку особистості з урахуванням її можливостей;
- здійснювати корекційну, психолого-соціальну роботу з «дітьми вулиці».

Опанувати такі компетентності:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети
- ЗК 15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові (предметні) компетентності спеціальності:

- ФК 9. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів.
- ФК 16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.

ФК 18. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

Міждисциплінарні зв'язки: *«Педагогіка», «Соціальна психологія», «Теорія і практика соціальної роботи», «Волонтерський рух в Україні».*

**РОЗДІЛ 1.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ
ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ**

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		Денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль I. «Дитяча бездоглядність та безпритульність як комплексна, багаторівнева соціально-педагогічна проблема»			
1.	Аналіз історичних витоків виникнення вуличної роботи	6	
2.	Методика роботи соціального педагога в умовах вуличного простору	6	
3.	Розкрити сутність діагностики мікросередовища дітей вулиці	6	
4.	Характеристика технології реалізації комунікативні діяльності соціального педагога з дітьми вулиці	6	
Змістовий модуль II. «Технології соціально-педагогічної роботи з «дітьми вулиці»»			
5.	Сутність професійної роботи бригад вуличних соціальних працівників.	6	2
6.	Технологія реалізації ігрової роботи з дітьми вулиці	6	2
7.	Сутність методики організацій благодійних акцій в умовах вуличного простору	6	2
8.	Характеристика системи роботи волонтерів з дітьми вулиці	4	2
9.	Аналіз зарубіжного досвіду вуличної роботи	4	2

	з дітьми, підлітками та молоддю.		
	ВСЬОГО ГОДИН:	50	10

ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Форма організації на занятті	Обов'язкове практичне завдання	Термін виконання
Змістовий модуль І. «Дитяча бездоглядність та безпритульність як комплексна, багаторівнева соціально-педагогічна проблема»			
1. Аналіз історичних витоків виникнення вуличної роботи	<i>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:</i> 1. Сутність поняття «соціальне сирітство», «безпритульна дитина», «бездоглядна дитина», «діти вулиці». 2. Дитяча безпритульність і бездоглядність – витоки її виникнення.	1. Підготувати реферат з історії роботи з дітьми сиротами та безпритульними в ІХ-ХХ столітті.	Практичне заняття
2. Методика роботи соціального педагога в умовах вуличного простору	<i>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:</i> 1. Мета, принципи та завдання вуличної соціальної роботи. 2. Переваги вуличної соціально-педагогічної роботи. 3. Етапи організації вуличної соціально-педагогічної роботи.	1. Порівняти сутність вуличної роботи з дітьми в Україні та в інших країнах (на вибір)	Практичне заняття
3. Розкрити сутність діагностики мікросередовища	<i>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:</i>	1. Скласти карту мікрорайону школи або	Практичне заняття

дітей вулиці	зв'язком: 1. Визначити поняття «середовище», «мікросередовище особистості». 2. Карта-характеристика мікрорайону школи, окремої вулиці; карта обстеження життєвого простору дитини.	окремої дитини за вибором	
4.Характеристика технології реалізації комунікативні діяльності соціального педагога з дітьми вулиці	<i>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:</i> 1. Основні методи та форми вуличної соціально-педагогічної роботи (ігротека, дискотека, вуличний театр, консультування, пункт соціальної підтримки, вуличний рейд, мітинг). 2. Спектр соціологічних, педагогічних і психологічних методик.	1. Розробити поетапний план організації спілкування та встановлення контакту з дітьми вулиці	Практичне заняття
Змістовий модуль II. «Технології соціально-педагогічної роботи з дітьми вулиці»»			
5.Сутність професійної роботи бригад вуличних соціальних працівників.	<i>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:</i> 1.Особливості організації роботи бригади вуличних соціальних працівників. 2.Партнери соціального педагога, який працює на вулиці.	1. Розглянути правила безпеки соціального педагога у вуличній роботі та додати власні.	Практичне заняття
6.Технологія	<i>Участь у колективному</i>	1. Розробити та	Практичне

реалізації ігрової роботи з дітьми вулиці	<p><i>обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:</i></p> <p>1. Види ігор. Індивідуальні, групові та колективні ігри. Роль спортивних ігор у роботі з дітьми вулиці.</p> <p>2. Організація вуличної ігротеки. Роль і місце народних ігор в роботі соціальних працівників з дітьми вулиці.</p>	оформити кейс з ігротекою для вуличної роботи	заняття
7.Сутність методики організацій благодійних акцій в умовах вуличного простору	<p><i>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:</i></p> <p>1. Зміст поняття «благодійна діяльність», «благодійна акція».</p> <p>2. Мета реалізації благодійної діяльності в умовах вуличного простору.</p> <p>3. Види акцій. Загальні рекомендації до проведення благодійних акцій на вулиці.</p>	1. Розробити та презентувати проект благодійної акції з дітьми вулиці.	Практичне заняття
8.Характеристика системи роботи волонтерів з дітьми вулиці	<p><i>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:</i></p> <p>1. Основні категорії волонтерської роботи. Групи добровільних помічників.</p> <p>2. Загальні орієнтири роботи соціального педагога з волонтерами.</p>	1. Провести аналіз волонтерської діяльності з дітьми вулиці в місті Одеса та Одеській області.	Практичне заняття

	Зміст діяльності волонтерів з дітьми вулиці.		
9. Аналіз зарубіжного досвіду вуличної роботи з дітьми, підлітками та молоддю.	<p><i>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:</i></p> <p>1. Науково-теоретичний аналіз досвіду роботи з дітьми вулиці в Західній Європі, США, Ізраїлі.</p> <p>2. Характеристика діяльності волонтерів в умовах вуличного простору за кордоном. Міжнародний захист дітей вулиці.</p>	1. Скласти таблицю волонтерської діяльності різних країн з дітьми вулиці.	Практичне заняття

ПЛАНИ ТА ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття 1. *Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком: «Аналіз історичних витоків виникнення вуличної роботи»*

Питання для обговорення

1. Сутність поняття «соціальне сирітство», «безпритульна дитина», «бездоглядна дитина», «діти вулиці».
2. Дитяча безпритульність і бездоглядність – витоки її виникнення.

Практичні завдання (робота в малих групах)

Завдання 1. З рекомендованої літератури підготувати реферат з історії роботи з дітьми сиротами та безпритульними в IX-XX столітті..

Завдання 2. Підготуватися до виступу на тему «Дитяча безпритульність і бездоглядність».

Практичне заняття 2. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком «Методика роботи соціального педагога в умовах вуличного простору»

Питання для обговорення

1. Мета, принципи та завдання вуличної соціальної роботи.
2. Переваги вуличної соціально-педагогічної роботи.
3. Етапи організації вуличної соціально-педагогічної роботи.

Практичні завдання

Завдання 1. Надайте порівняльний функціональний аналіз сутності вуличної роботи з дітьми в Україні та в інших країнах (на вибір).

Завдання 2. Написати творчу роботу «Мій шкільний досвід участі у волонтерському русі» («Мої роздуми про роль волонтерства на сучасному етапі розвитку Української держави»);

Практичне заняття 3. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком: «Розкрити сутність діагностики мікросередовища дітей вулиці»

Питання для обговорення

1. Визначити поняття «середовище», «мікросередовище особистості».
2. Карта-характеристика мікрорайону школи, окремої вулиці; карта обстеження життєвого простору дитини.

Практичні завдання (робота в малих групах)

Завдання 1. Скласти карту мікрорайону школи або окремої дитини (за вибором студента).

Завдання 2. Підібрати приклади проявів волонтерської діяльності в Україні в історичному аспекті і презентувати їх у вигляді опорного конспекту на занятті (використовувати схеми, таблиці; скласти 6-8 тестів до опорного конспекту)

Практичне заняття 4. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком: «Характеристика технології реалізації комунікативні діяльності соціального педагога з дітьми вулиці»

Питання для обговорення

1. Основні методи та форми вуличної соціально-педагогічної роботи (ігротека, дискотека, вуличний театр, консультування, пункт соціальної підтримки, вуличний рейд, мітинг).

2. Спектр соціологічних, педагогічних і психологічних методик.

Практичні завдання (робота в малих групах)

Завдання 1. Розробити поетапний план організації спілкування та встановлення контакту з дітьми вулиці.

Завдання 2. Розробити та проаналізувати листівку, в якій розкривається суть вуличної соціальної роботи та оголошення для залучення волонтерів до реалізації програми.

Практичне заняття 5. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком: «Сутність професійної роботи бригад вуличних соціальних працівників»

Питання для обговорення

1. Особливості організації роботи бригади вуличних соціальних працівників.
2. Партнери соціального педагога, який працює на вулиці.

Практичні завдання

Завдання 1. Розглянути правила безпеки соціального педагога у вуличній роботі та додати власні.

Завдання 2. Підготувати реферативне сповіщення про діяльність бригад вуличних соціальних працівників. .

Практичне заняття 6. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком: «Технологія реалізації ігрової роботи з дітьми вулиці»

Питання для обговорення

1. Види ігор. Індивідуальні, групові та колективні ігри. Роль спортивних ігор у роботі з дітьми вулиці.
2. Організація вуличної ігротеки. Роль і місце народних ігор в роботі соціальних працівників з дітьми вулиці.

Практичні завдання (робота в малих групах)

Завдання 1. Розробити та оформити кейс з ігротекою для вуличної роботи.

Завдання 2. Підготовка студентів до взаємодії з учнями школи I-III ступенів (тренінги лідерських здібностей та спілкування; добір рольових ігор, ігор-конкурсів для молодших школярів, художніх конкурсів, фото малюнків тощо.)

Практичне заняття 7. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком «Сутність методики організацій благодійних акцій в умовах вуличного простору»

Питання для обговорення

1. Зміст поняття «благодійна діяльність», «благодійна акція».
2. Мета реалізації благодійної діяльності в умовах вуличного простору.
3. Види акцій. Загальні рекомендації до проведення благодійних акцій на вулиці.

Практичні завдання (робота в малих групах)

Завдання 1. Розробити та презентувати проект благодійної акції з дітьми вулиці.

Завдання 2. Мета та завдання роботи студентів з дітьми вулиці, що спрямована на виховання толерантної особистості.

Практичне заняття 8. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком «Характеристика системи роботи волонтерів з дітьми вулиці».

Питання для обговорення

1. Основні категорії волонтерської роботи. Групи добровільних помічників.
2. Загальні орієнтири роботи соціального педагога з волонтерами. Зміст діяльності волонтерів з дітьми вулиці.

Практичні завдання.

Завдання 1. Провести аналіз волонтерської діяльності з дітьми вулиці в місті Одеса та Одеській області.

Завдання 2. Підготувати презентацію та фотозвіт: станційна ігрова програма, тематична ігрова програма, театралізована ігрова програма, ігрова акція, вуличний ігротеатр, спортивні ігри, настільні ігри, рухливі ігри, ігри-атракціони, музичні ігри, танцювальні ігри, рольові ігри, інтелектуальні ігри.

Практичне заняття 9. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком «Аналіз зарубіжного досвіду вуличної роботи з дітьми, підлітками та молоддю.»

Питання для обговорення

1. Науково-теоретичний аналіз досвіду роботи з дітьми вулиці в Західній Європі, США, Ізраїлі.
2. Характеристика діяльності волонтерів в умовах вуличного простору за кордоном. Міжнародний захист дітей вулиці.

Практичні завдання

Завдання 1. Скласти таблицю волонтерської діяльності різних країн з дітьми вулиці.

- 1) *Завдання 2.* Підготувати презентацію та фотозвіт на тему «Я і волонтерство в умовах вуличного простору».

РОЗДІЛ 2.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

РОЗПОДІЛ ГОДИН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		Форма контролю
		Денна форма	Заочна форма	
Змістовий модуль I. «Дитяча бездоглядність та безпритульність як комплексна, багаторівнева соціально-педагогічна проблема»				
1.	Розробити хронологічну таблицю історичних витів виникнення вуличної роботи	18	27	Індивідуальна, групова співбесіда усне опитування, перевірка практичних завдань
2.	Опрацювати методику роботи соціального педагога в умовах вуличного простору	18	27	
3.	Опрацювати методику діагностики мікросередовища дітей вулиці	18	27	
4.	Охарактеризувати технології реалізації комунікативні діяльності соціального педагога з дітьми вулиці	18	27	
Змістовий модуль II. «Технології соціально-педагогічної роботи з «дітьми вулиці»»				
5.	Розкрити сутність професійної роботи бригад вуличних соціальних працівників.	18	24	Індивідуальна, групова співбесіда усне опитування,
6.	Охарактеризувати технологію реалізації ігрової роботи з дітьми вулиці	18	24	
7.	Опрацювати методику організації благодійних акцій в умовах вуличного простору	18	24	

8.	Розкрити сутність системи роботи волонтерів з дітьми вулиці	18	25	перевірка практичних завдань
9.	Розробити хронологічну таблицю щодо зарубіжний досвід вуличної роботи з дітьми, підлітками та молоддю.	16	25	
ВСЬОГО ГОДИН:		160	230	

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗА ЗМІСТОВИМИ МОДУЛЯМИ

Змістовий модуль 1. «Дитяча бездоглядність та безпритульність як комплексна, багаторівнева соціально-педагогічна проблема»

Тема 1. Історичні витоки виникнення вуличної роботи.

1. Піклування про безпритульних дітей у різні історичні етапи розвитку держави.
2. Соціальне виховання бездоглядних дітей за педагогічною теорією А. С. Макаренка.

Тема 2. Методика роботи соціального педагога в умовах вуличного простору.

1. Основні методи та форми вуличної соціально-педагогічної роботи (ігротека, дискотека, вуличний театр, консультування, пункт соціальної підтримки, вуличний рейд, мітинг).
2. Організація соціальної служби «Дитина на вулиці»: її структура та завдання.

Тема 3. Методика діагностики мікросередовища дітей вулиці.

1. Розробіть соціальну рекламу «Карта-характеристика мікрорайону школи, окремої вулиці; карта обстеження життєвого простору дитини».
2. Надайте аналіз спектру соціологічних, педагогічних і психологічних методик.

Тема 4. Технології реалізації комунікативної діяльності соціального педагога з дітьми вулиці.

1. Сутність та призначення комунікативної функції соціального педагога в роботі з дітьми вулиці.
2. Функції та рівні спілкування з вуличними дітьми.
3. Перший контакт з дітьми вулиці, його особливості. Правила емпатійного слухання

Змістовий модуль 2. «Технології соціально-педагогічної роботи з «дітьми вулиці»»

Тема 5. Професійна робота бригад вуличних соціальних працівників.

1. Професійні вимоги до знань, умінь та навичок соціальних працівників, які працюють в умовах вуличного простору.
2. Особливості організації роботи бригади вуличних соціальних працівників. Партнери соціального педагога, який працює на вулиці.
3. Правила техніки безпеки соціального педагога, який працює в умовах відкритого простору.

Тема 6. Технологія реалізації ігрової роботи з дітьми вулиці.

1. Гра як найважливіший метод організації активного дозвілля дітей.
2. Види ігор. Індивідуальні, групові та колективні ігри.
3. Роль спортивних ігор у роботі з дітьми вулиці.

4. Організація Вуличної ігротеки.

5. Роль і місце народних ігор в роботі соціальних працівників з дітьми вулиці.

Тема 7. *Методика організації благодійних акцій в умовах вуличного простору.*

1. Розробити та презентувати загальні рекомендації до проведення благодійних акцій на вулиці.

Тема 8. *Система роботи волонтерів з дітьми вулиці.*

1. Історичні довідки про причини появи та розвитку волонтерства в суспільстві.

2. Основні категорії волонтерської роботи.

3. Всесвітня Декларація волонтерів.

4. Мета та принципи волонтерського руху.

5. Загальні напрями соціально-педагогічної роботи волонтерів з клієнтами.

6. Роль волонтерських асоціацій в організації плідної діяльності помічників.

7. Сучасні Міжнародні програми волонтерського руху.

8. Стисла характеристика діяльності громадського центру «Волонтер», регіональних волонтерських програм.

Тема 9. *Зарубіжний досвід вуличної роботи з дітьми, підлітками та молоддю.*

1. Надайте порівняльний функціональний аналіз досвіду роботи з дітьми вулиці в Західній Європі, США, Ізраїлі.

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Для самостійної роботи студентам пропонується кілька завдань, що мають підсумовувати знання, отримані при вивченні поточних тем курсу. Теми, що виносяться для самостійної роботи студентів, безпосередньо пов'язані з матеріалом, який вивчається на поточних заняттях. Виконання завдань самостійної роботи вимагає від студента глибокого володіння матеріалом, отриманим під час поточних занять, розвиває вміння самостійно досліджувати проблему шляхом пошуку і аналізу спеціальної літератури з різних галузей знань, розвиває вміння викладати та відстоювати власну точку зору. Усі завдання виконуються у зошиті для самостійної роботи та подаються на підсумковому занятті відповідного модуля.

Змістовий модуль 1. «Дитяча бездоглядність та безпритульність як комплексна, багаторівнева соціально-педагогічна проблема»

Тема 1. Історичні витоки виникнення вуличної роботи.

1. Проаналізуйте яким чином слід враховувати вид та характер допомоги бездоглядній чи безпритульній дитині, від того, до якої з умовно визначених дев'яти груп вона належить
2. Дайте визначення поняттю «Соціальне середовище».
3. Наведіть приклади 3 українських меценатів та 3 українських благодійників (за регіонами, персоналіями, династіями).

Тема 2. Методика роботи соціального педагога в умовах вуличного простору.

1. Розробіть кросворд та наведіть приклад від яких показників, ви вважаєте, залежати результативність діяльності соціального педагога в умовах вуличного простору.

2. Проаналізуйте діяльність міжнародної благодійної організації в Україні (на вибір: Міжнародна благодійна організація «Український молодіжний Чорнобильський фонд»; Міжнародний благодійний фонд «Варнава»; Міжнародний благодійний фонд “Карітас України”; Міжнародна благодійна організація «Благодійний фонд «SOS Дитяче Містечко»).

Тема 3. *Методика діагностики мікросередовища дітей вулиці.*

1. Проаналізуйте у чому полягає складність визначення таких понять, як «безпритульні діти» та «діти, позбавлені батьківського піклування».
2. Розробіть питання до брей-рингу до теми: «Безпритульна дитина».
3. Проаналізуйте діяльність вітчизняної благодійної організації (на вибір: Благодійний фонд «Український фонд «Благополуччя дітей»; Благодійний фонд «Центр волонтеріату «Добра воля»; Благодійний фонд «Товариство «Приятелі дітей»; Представництво благодійної організації «Надія та житло»).

Тема 4. *Технології реалізації комунікативної діяльності соціального педагога з дітьми вулиці.*

1. Визначте 5 стадій під час зміни стилю життя дитини у період між прийняттям рішення про вихід на вулицю та повернення додому або в інший соціальний інститут.
 2. Дайте визначення поняттю «Соціальна ситуація».
 3. Назвіть основні тенденції переходу від благодійної діяльності до професійної соціальної та соціально-педагогічної роботи в Україні.

Змістовий модуль 2. « Технології соціально-педагогічної роботи з «дітьми вулиці»»

Тема 5. *Професійна робота бригад вуличних соціальних працівників.*

1. Розробіть тренінгові програму «Переваги вуличної соціально-педагогічної роботи».
2. Розкрийте сутність класифікації напрямків роботи соціального педагога з «дітьми вулиці» за Басов Н.Ф.
3. Проаналізуйте можливі шляхи співробітництва світських (державних та громадських) і релігійних благодійних організацій».

Тема 6. Технологія реалізації ігрової роботи з дітьми вулиці.

1. Надайте аналіз класифікації груп дітей-вулиці за Кальченко Л., що впливає на вид та характер допомоги.
2. Розробіть кросворд «Різні види ігор з ігротеки для роботи з «дітьми вулиці».
3. Проаналізуйте досвід діяльності місцевого центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді по залученню волонтерів і реалізації соціальних програм за їх участю.

Тема 7. Методика організації благодійних акцій в умовах вуличного простору.

1. Проаналізуйте поняття «діти вулиці» за визначенням запропонованим ЮНІСЕФ.
2. Розробіть тренінгові програму: «Організації благодійних акцій в умовах вуличного простору» .
3. Складіть банк даних державних, громадських та релігійних організацій вашого регіону (області, району, міста, району міста, селища), які залучають до своєї діяльності волонтерів. Визначте, які послуги в цих організаціях надаються волонтерами.

Тема 8. Система роботи волонтерів з дітьми вулиці.

1. Надайте стислий реферативний огляд «Причини появи безпритульних та покинутих дітей.
2. Назвіть які категорії неповнолітні згідно українського законодавства повинні прийматися до притулку.
3. Якими знаннями, уміннями та навичками повинен володіти волонтер для організації діяльності в умовах вулиці.
4. Розробіть структуру волонтерської програми для студентської соціальної служби нашого навчального закладу.
5. Розробіть кампанію по залученню волонтерів до діяльності студентської соціальної служби нашого навчального закладу.
6. Розробіть плакат або брошуру волонтерського гуртка нашого інституту.
7. Розробіть зразок газетного оголошення про набір волонтерів до волонтерського гуртка нашого навчального закладу.
8. Розробіть програму просвітницького тренінгу з підготовки волонтерів до соціально-педагогічної діяльності (напрям діяльності та організація за вибором).

Тему 9. *Зарубіжний досвід вуличної роботи з дітьми, підлітками та молоддю.*

1. Визначте найпоширеніші причини втеч дітей з сім'ї або закладів соціального обслуговування
9. Надайте стислий реферативний «Основні правила вуличної роботи з досвіду зарубіжних фахівців».

ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

Індивідуальна робота передбачає підготовку і захист (з презентацією) здобувачами проєктів – творча робота, в якій аналізується теоретичні та практичні засади планування, організації та здійснення соціального супроводу різних категорій населення.

Мета ІНДЗ полягає у результативному власному пошуку і висновків та відображає рівень його навчальної компетентності щодо вирішення поставлених завдань вуличної соціальної роботи .

Вимоги до ІНДЗ. Здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, не допускати академічний плагіат (ст. 42 Закону України «Про освіту» від 5 вересня 2017 р., №2145-VIII). До захисту приймаються проєкти (творчі роботи), які складаються з:

- вступ: актуальність, об'єкт, предмет, мета, завдання, методи дослідження;
- постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими/практичними завданнями;
- виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується дослідження;
- виклад основного матеріалу дослідження з певним обґрунтуванням отриманих наукових результатах;
- висновки та перспективи подальших досліджень;
- список використаних джерел (не менш 10 джерел, слід використати переважно нову літературу (2015-2022 рр.).

Приблизна тематика навчальних проєктів (творчих робіт):

1. Розробити проєкт створення Центру надання допомоги «дітям вулиці».

РОЗДІЛ 3.
КОНТРОЛЬНІ ЗАСОБИ ПЕРЕВІРКИ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИЧНОЇ
ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДО ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

Тестові завдання, які можуть бути використані для проміжного і підсумкового контролю знань:

Варіант I

1. Технології соціальної роботи - це

А) одна із галузей соціальних технологій, що орієнтована на соціальне обслуговування, допомогу і підтримку громадян, які знаходяться у важкій життєвій ситуації;

В) свідома, цілеспрямована, соціально-організована діяльність щодо запобігання можливим соціальним, психолого-педагогічним, правовим та іншим проблемам і досягнення бажаного результату;

С) центральна ланка в системі соціально- профілактичних заходів.

2. Профілактика дитячої бездоглядності –

А) свідома, цілеспрямована, соціально-організована діяльність щодо запобігання можливим соціальним, психолого-педагогічним, правовим та іншим проблемам і досягнення бажаного результату;

В) центральна ланка в системі соціально- профілактичних заходів;

С) одна із галузей соціальних технологій, що орієнтована на соціальне обслуговування, допомогу і підтримку громадян, які знаходяться у важкій життєвій ситуації.

3. Соціальна профілактика - це

А) свідома, цілеспрямована, соціально-організована діяльність щодо запобігання можливим соціальним, психолого-педагогічним, правовим та іншим проблемам і досягнення бажаного результату;

В) одна із галузей соціальних технологій, що орієнтована на соціальне обслуговування, допомогу і підтримку громадян, які знаходяться у важкій життєвій ситуації;

С) центральна ланка в системі соціально-профілактичних заходів.

4. В Україні поняття "волонтер" до 90-х ____ століття не існувало

А) XX;

В) XIX;

С) X.

5. Вулична соціальна робота - це

А) інноваційний метод соціальної роботи, суть якого полягає в наданні соціальними службами послуг своїм клієнтам на вулиці;

В) центральна ланка в системі соціально-профілактичних заходів;

С) самостійна робота.

6. У вуличній роботі виділяють два напрями

А) «аутріч-робота» (англ. outreach work — робота, що досягає, дотягується), яка спрямована на залучення представників цільової групи з вулиці до соціального закладу, де їм нададуть соціальні послуги і допомогу;

В) «детач-робота» (англ. detach work — окрема, самостійна робота), яка покликана надавати соціальну підтримку безпосередньо і тільки на вулиці, в середовищі життєдіяльності певної соціальної групи;

С) аудиторна робота.

7. «Аутріч-робота»

А) спрямована на залучення представників цільової групи з вулиці до соціального закладу, де їм нададуть соціальні послуги і допомогу;

В) покликана надавати соціальну підтримку безпосередньо і тільки на вулиці, в середовищі життєдіяльності певної соціальної групи;

С) центральна ланка в системі соціально- профілактичних заходів.

8. «Детач-робота»

А) постійне місце заробітку;

В) місце розваг;

С) покликана надавати соціальну підтримку безпосередньо і тільки на вулиці, в середовищі життєдіяльності певної соціальної групи.

9. Головною умовою вуличної соціальної роботи є

А) створення місця для розваг;

В) створення можливостей для доступу представників вразливих груп до послуг соціальних служб, взаємодії з їх фахівцями;

С) створення постійного місця для заробітку.

10. Безпритульні діти –

А) це діти, які залишилися без піклування батьків;

В) діти і молодь, що живуть на вулиці;

С) діти, які були покинуті батьками, самі залишили сім'ї або дитячі заклади, де вони виховувалися, і не мають певного місця проживання.

11. Діти, позбавлені батьківського піклування – це

А) діти, які залишилися без піклування батьків у зв'язку з позбавленням їх батьківських прав, відібранням у батьків без позбавлення батьківських прав, визнанням батьків безвісно відсутніми або недієздатними;

В) діти вулиці;

С) покинуті діти.

12. Соціальна адаптація – це

А) процес активного пристосування індивіда до зміненого середовища за допомогою різних засобів;

В) відсутність у сім'ї постійного житла;

С) злочинні дії батьків; примус дітей членами родини до жебракування.

13. Соціальне середовище – це

А) асоціальний спосіб життя одного чи обох батьків;

В) своєрідний показник інтеріоризації особистістю культури, рівня соціального розвитку, способу життя, цінностей суспільства;

С) новостворені родини.

14. Бездоглядні діти - це

А) бездомні, соціально-дезадаптовані;

В) діти, які були покинуті батьками, самі залишили сім'ї або дитячі заклади, де вони виховувалися, і не мають певного місця проживання;

С) діти, які позбавлені догляду, уваги, піклування, позитивного впливу з боку батьків або осіб, які їх замінюють.

15. На думку, Пономарьової В. професійна діяльність соціальних педагогів з «дітьми вулиці» – це

А) діяльність фахівця, що спрямована на соціально педагогічну підтримку неповнолітніх у складний для них період життя в умовах вуличного простору;

В) економічна криза;

С) стихійні або соціальні кризи.

16. Діти-втікачі з виховних установ – діти,

А) які не мають постійного місця проживання;

В) що зазнали психологічного, фізичного та сексуального насильства в закладах інтернатного типу та притулках;

С) які мають певне місце проживання.

17. Діти-втікачі з зовні благополучних сімей – діти

А) що зазнали психологічного, фізичного та сексуального насильства;

В) з відхиленнями у психічному та особистісному розвитку;

С) з високим рівнем конфліктності, акцентуаціями та патологіями характеру, відхиленнями у психічному та особистісному розвитку.

18. Діти, що за своїми психологічними ознаками схильні до постійного перебування на вулиці – діти,

А) позбавлені систематичного батьківського піклування, аутсайдери шкільних колективів, діти з яскраво вираженими ознаками важковихованості, схильні до безцільного проведення часу;

В) діти-втікачі;

С) «діти вулиці».

19. Соціальне сирітство –

А) це особлива група дітей, які в наслідок соціальних, економічних та морально-психологічних причин лишилися сиротами при живих батьках;

В) явище, обумовлене ухиленням або відстороненням батьків від виконання батьківських обов'язків по відношенню до неповнолітньої дитини;

С) діти, що за своїми психологічними ознаками схильні до постійного перебування на вулиці.

20. Соціальні сироти – це

А) особлива група дітей, які в наслідок соціальних, економічних та морально-психологічних причин лишилися сиротами при живих батьках;

В) дітей, які не спілкуються з власними родинами і живуть у тимчасових сховищах;

С) діти, які підтримують контакт з сім'єю.

21. Волонтерство – це

А) неоплачувана, свідомо, добровільна діяльність на благо інших;

В) професійними навичками та вміннями;

С) передача грошової підтримки.

22. Термін "волонтер" почали використовувати наприкінці

А) XVIII ст. у Франції;

В) XV в Україні;

С) XVI в Німеччині.

23. Роком виникнення волонтерського руху вважається

А) 1859;

В) 1900;

С) 1901.

24. В країнах Західної Європи і США волонтерський рух почав активно розвиватися в

А) X;

В) XV;

С) XIX ст..

25. Благодійна акція — це

А) масова форма благодійної діяльності, що характеризується: вузькою спрямованістю; інтенсивністю; націленістю на конкретний результат;

В) ярмарки;

С) марафони.

26. Інформаційні акції — це

А) система заходів, що націлені на пропагування цінностей, дій і програм, привернення уваги громадськості до соціальних проблем або подій;

В) масова форма благодійної діяльності;

С) це збір коштів.

27. Акції з надання адресної матеріальної допомоги — це

А) збір коштів, речей і передача їх конкретному благоотримувачу (наприклад, проведення в загальноосвітній школі благодійної акції «Діти — Дітям»);

В) збір речей;

С) це система заходів, що націлені на пропагування цінностей, дій і програм.

28. Комбіновані благодійні акції —

А) інтегрують декілька видів благодійної діяльності — інформаційно-просвітницьку, анімаційну (соціотворчу, трудову тощо) та збір і передачу грошової підтримки й натуральної допомоги;

В) передача грошової підтримки;

С) організація благодійних концертів.

29. Бізнес-проекти благодійних акцій —

А) передача грошової підтримки;

В) організація благодійних концертів, вистав силами благоотримувачів (дітей-сиріт, обдарованих дітей з обмеженими можливостями, молодих інвалідів тощо) для благодійників (учнів, педагогів, мешканців мікрорайону та ін.), які виявили активність у придбанні квитків на ці заходи;

С) це система заходів, що націлені на пропагування цінностей, дій і програм.

30. Школа волонтерів — це

А) система заходів, що націлені на пропагування цінностей;

В) спеціально укомплектоване молодіжне формування, яке створюється центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;

С) передача грошової підтримки.

Варіант II

1. Волонтерство – це

А) неоплачувана, свідома, добровільна діяльність на благо інших;

В) професійними навичками та вміннями;

С) передача грошової підтримки.

2. Термін "волонтер" почали використовувати наприкінці

А) XVIII ст. у Франції;

В) XV в Україні;

С) XVI в Німеччині.

3. Роком виникнення волонтерського руху вважається

A) 1859;

B) 1900;

C) 1901.

4. В країнах Західної Європи і США волонтерський рух почав активно розвиватися в

A) X;

B) XV;

C) XIX ст..

5. У 20-ті роки XX ст. у _____ біля Вердена був організований перший волонтерський загін

A) Китаї;

B) Франції;

C) Японії.

6. В Україні поняття "волонтер" до 90-х _____ століття не існувало

A) XX;

B) XIX;

C) X.

7. Технології соціальної роботи - це

A) одна із галузей соціальних технологій, що орієнтована на соціальне обслуговування, допомогу і підтримку громадян, які знаходяться у важкій життєвій ситуації;

B) свідома, цілеспрямована, соціально-організована діяльність щодо запобігання можливим соціальним, психолого-педагогічним, правовим та іншим проблемам і досягнення бажаного результату;

C) центральна ланка в системі соціально-профілактичних заходів.

8. Профілактика дитячої бездоглядності –

А) свідома, цілеспрямована, соціально-організована діяльність щодо запобігання можливим соціальним, психолого-педагогічним, правовим та іншим проблемам і досягнення бажаного результату;

В) центральна ланка в системі соціально-профілактичних заходів;

С) одна із галузей соціальних технологій, що орієнтована на соціальне обслуговування, допомогу і підтримку громадян, які знаходяться у важкій життєвій ситуації.

9. Соціальна профілактика - це

А) свідома, цілеспрямована, соціально-організована діяльність щодо запобігання можливим соціальним, психолого-педагогічним, правовим та іншим проблемам і досягнення бажаного результату;

В) одна із галузей соціальних технологій, що орієнтована на соціальне обслуговування, допомогу і підтримку громадян, які знаходяться у важкій життєвій ситуації;

С) центральна ланка в системі соціально-профілактичних заходів.

10. Вулична соціальна робота - це

А) інноваційний метод соціальної роботи, суть якого полягає в наданні соціальними службами послуг своїм клієнтам на вулиці;

В) центральна ланка в системі соціально-профілактичних заходів;

С) самостійна робота.

11. У вуличній роботі виділяють два напрями

А) «аутріч-робота» (англ. outreach work — робота, що досягає, дотягується), яка спрямована на залучення представників цільової групи з вулиці до соціального закладу, де їм нададуть соціальні послуги і допомогу;

В) «детач-робота» (англ. detach work — окрема, самостійна робота), яка покликана надавати соціальну підтримку безпосередньо і тільки на вулиці, в середовищі життєдіяльності певної соціальної групи;

С) аудиторна робота.

12. «Аутріч-робота»

- А) спрямована на залучення представників цільової групи з вулиці до соціального закладу, де їм нададуть соціальні послуги і допомогу;
- В) покликана надавати соціальну підтримку безпосередньо і тільки на вулиці, в середовищі життєдіяльності певної соціальної групи;
- С) центральна ланка в системі соціально- профілактичних заходів.

13. «Детач-робота»

- А) постійне місце заробітку;
- В) місце розваг;
- С) покликана надавати соціальну підтримку безпосередньо і тільки на вулиці, в середовищі життєдіяльності певної соціальної групи.

14. Головною умовою вуличної соціальної роботи є

- А) створення місця для розваг;
- В) створення можливостей для доступу представників вразливих груп до послуг соціальних служб, взаємодії з їх фахівцями;
- С) створення постійного місця для заробітку.

15. Безпритульні діти –

- А) це діти, які залишилися без піклування батьків;
- В) діти і молодь, що живуть на вулиці;
- С) діти, які були покинуті батьками, самі залишили сім'ї або дитячі заклади, де вони виховувалися, і не мають певного місця проживання.

16. Діти, позбавлені батьківського піклування – це

- А) діти, які залишилися без піклування батьків у зв'язку з позбавленням їх батьківських прав, відібранням у батьків без позбавлення батьківських прав, визнанням батьків безвісно відсутніми або недієздатними;
- В) діти вулиці;
- С) покинуті діти.

17. Соціальна адаптація – це

- A) процес активного пристосування індивіда до зміненого середовища за допомогою різних засобів;
- B) відсутність у сім'ї постійного житла;
- C) злочинні дії батьків; примус дітей членами родини до жебракування.

18. Соціальне середовище – це

- A) асоціальний спосіб життя одного чи обох батьків;
- B) своєрідний показник інтеріоризації особистістю культури, рівня соціального розвитку, способу життя, цінностей суспільства;
- C) новостворені родини.

19. Бездоглядні діти - це

- A) бездомні, соціально-дезадаптовані;
- B) діти, які були покинуті батьками, самі залишили сім'ї або дитячі заклади, де вони виховувалися, і не мають певного місця проживання;
- C) діти, які позбавлені догляду, уваги, піклування, позитивного впливу з боку батьків або осіб, які їх замінюють.

20. На думку, Пономарьової В. професійна діяльність соціальних педагогів з «дітьми вулиці» – це

- A) діяльність фахівця, що спрямована на соціально педагогічну підтримку неповнолітніх у складний для них період життя в умовах вуличного простору;
- B) економічна криза;
- C) стихійні або соціальні кризи.

21. Діти-втікачі з виховних установ – діти,

- A) які не мають постійного місця проживання;
- B) що зазнали психологічного, фізичного та сексуального насильства в закладах інтернатного типу та притулках;
- C) які мають певне місце проживання.

22. Діти-втікачі з зовні благополучних сімей – діти

- А) що зазнали психологічного, фізичного та сексуального насильства;
- В) з відхиленнями у психічному та особистісному розвитку;
- С) з високим рівнем конфліктності, акцентуаціями та патологіями характеру, відхиленнями у психічному та особистісному розвитку.
23. Діти, що за своїми психологічними ознаками схильні до постійного перебування на вулиці –
- А) діти позбавлені систематичного батьківського піклування, аутсайтери шкільних колективів, діти з яскраво вираженими ознаками важковихованості, схильні до безцільного проведення часу;
- В) діти-втікачі;
- С) «діти вулиці».
24. Соціальне сирітство –
- А) це особлива група дітей, які в наслідок соціальних, економічних та морально-психологічних причин лишилися сиротами при живих батьках;
- В) явище, обумовлене ухиленням або відстороненням батьків від виконання батьківських обов'язків по відношенню до неповнолітньої дитини;
- С) діти, що за своїми психологічними ознаками схильні до постійного перебування на вулиці.
25. Соціальні сироти – це
- А) особлива група дітей, які в наслідок соціальних, економічних та морально-психологічних причин лишилися сиротами при живих батьках;
- В) дітей, які не спілкуються з власними родинами і живуть у тимчасових сховищах;
- С) діти, які підтримують контакт з сім'єю.
26. До основних форм вуличної соціально-педагогічної роботи відносять:
- А) дискотеки;
- В) вуличний театр;

С) ігротеки, дискотеки, вуличний театр, походи, спортивно-культурні заходи; консультації спеціалістів, пункт соціальної підтримки, відкриття секондхендів для безпритульних дітей тощо.

27. Стратегічна мета підготовки та реалізації благодійних проектів в освітніх установах полягає в

- А) активізації творчої, соціально значущої діяльності дітей і молоді;
- В) відкриття секондхендів для безпритульних дітей тощо;
- С) ігротеках.

28. До основних завдань організації благодійних проектів належать:

- А) формування соціально позитивної мотивації в дітей, виховання в них співчуття та співпереживання до оточуючих людей; створення умов для залучення дітей і підлітків до соціально значущої діяльності; популяризація діяльності учнів-волонтерів як організаторів благодійної роботи в освітніх закладах;
- В) створення умов для залучення дітей і підлітків до соціально значущої діяльності;
- С) активізація творчої, соціально значущої діяльності дітей і молоді.

29. Розрізняють такі різновиди благодійних проектних заходів:

- А) благодійні аукціони;
- В) благодійні ярмарки;
- С) благодійні акції, благодійні аукціони, благодійні ярмарки, марафони; благодійні тижні добрих справ, тижні допомоги людям похилого віку тощо; благодійні свята дітей-сиріт міста, благодійні театральні вистави та виїзні концерти для хворих дітей тощо.

30. Комбіновані благодійні акції —

- А) інтегрують декілька видів благодійної діяльності — інформаційно-просвітницьку, анімаційну (соціотворчу, трудову тощо) та збір і передачу грошової підтримки й натуральної допомоги;

- В) передача грошової підтримки;
- С) організація благодійних концертів.

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

«Вулична соціальна робота»

1. Сутність поняття «соціальне сирітство», «безпритульна дитина», «бездоглядна дитина», «діти вулиці».
2. Дитяча безпритульність і бездоглядність – витоки її виникнення.
3. Піклування про безпритульних дітей у різні історичні етапи розвитку держави.
4. Соціальне виховання бездоглядних дітей за педагогічною теорією А. С. Макаренка.
5. Мета, принципи та завдання вуличної соціальної роботи.
6. Переваги вуличної соціально-педагогічної роботи.
7. Етапи організації вуличної соціально-педагогічної роботи.
8. Основні методи та форми вуличної соціально-педагогічної роботи (ігротека, дискотека, вуличний театр, консультування, пункт соціальної підтримки, вуличний рейд, мітинг).
9. Організація соціальної служби «Дитина на вулиці»: її структура та завдання.
10. Визначити поняття «середовище», «мікросередовище особистості».
11. Карта-характеристика мікрорайону школи, окремої вулиці; карта обстеження життєвого простору дитини.
12. Спектр соціологічних, педагогічних і психологічних методик.
13. Сутність та призначення комунікативної функції соціального педагога в роботі з дітьми вулиці.

14. Функції та рівні спілкування з вуличними дітьми.
15. Перший контакт з дітьми вулиці, його особливості. Правила емпатійного слухання.
16. Професійні вимоги до знань, умінь та навичок соціальних працівників, які працюють в умовах вуличного простору.
17. Особливості організації роботи бригади вуличних соціальних працівників.
18. Партнери соціального педагога, який працює на вулиці.
- 19.** Правила техніки безпеки соціального педагога, який працює в умовах відкритого простору.
20. Гра як найважливіший метод організації активного дозвілля дітей.
- 21.** Види ігор. Індивідуальні, групові та колективні ігри. Роль спортивних ігор у роботі з дітьми вулиці.
22. Організація вуличної ігротеки. Роль і місце народних ігор в роботі соціальних працівників з дітьми вулиці.
23. Зміст поняття «благодійна діяльність», «благодійна акція».
24. Мета реалізації благодійної діяльності в умовах вуличного простору.
25. Види акцій. Загальні рекомендації до проведення благодійних акцій на вулиці.
26. Основні категорії волонтерської роботи. Групи добровільних помічників.
27. Загальні орієнтири роботи соціального педагога з волонтерами. Зміст діяльності волонтерів з дітьми вулиці.
28. Науково-теоретичний аналіз досвіду роботи з дітьми вулиці в Західній Європі, США, Ізраїлі.
29. Характеристика діяльності волонтерів в умовах вуличного простору за кордоном. Міжнародний захист дітей вулиці.
30. Основні категорії волонтерської роботи (волонтерство, волонтер, волонтерська діяльність).

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Леонова В.І. Волонтерський рух в Україні. Метод. реком. Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2019. 72 с.
2. Леонова В.І., Богданова І.М., Паскаль О.В. Формування особистості фахівців соціономічної сфери: стратегія і тактика : монографія. Одеса : 2017. С. 162-221.

Допоміжна література:

1. Леонова В.І. Впровадження педагогічних умов у процесі підготовки майбутніх фахівців соціономічної сфери до професійної діяльності. Інноваційні технології у підготовці студентів педагогічних ЗВО : монографія. Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2021. С - 199-238.
2. Леонова В.І. Соціальне виховання дітей засобами культурно-дозвіллевої діяльності в умовах воєнного стану. *Найновите постиження на европейската наука – 2022*: матеріали за XVII міжнародна научна практична конференція, 17 - 25 юни, 2022, Софія, Болгарія, 96 с. С-89-94
3. Леонова В.І., Коваленко Н., Смазнова Д. Організація свята «магія» як реалізація благодійного проекту. *Науковий вимір соціальних та педагогічних проблем сьогодення*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих науковців. Одеса, 2021. С-45.
4. Леонова В.І. Методи діагностики соціальної роботи з дітьми з особливими потребами. *International scientific and practical conference «Pedagogy and Psychology in the Modern World: the art of teaching and learning»*: conference proceedings, February 26-27, 2021. Vol. 1. Włocławek, Republic of Poland. P. 57-60.

5. Леонова В.І., Вігурська В. Експериментально-дослідницька програма підготовки соціальних працівників до проведення благодійних акцій *Науковий вимір соціальних та педагогічних проблем сьогодення*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих науковців. Одеса, 2020. 269 с. С-176 .
6. Леонова В.І., Бац А. Експериментально-дослідна робота щодо соціально-психологічної діяльності з дітьми групи ризику. *Науковий вимір соціальних та педагогічних проблем сьогодення*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих науковців. Одеса, 2020. 269 с. С-13
7. Леонова В. І., Віщукаєва К.М. Розвиток професійної майстерності майбутніх соціальних працівників . *Інноваційна педагогіка* : Одеса. 2020. Вип. 27. Том 1. С. 124–127.
8. Леонова В.І., Вігурська В. Підготовленість майбутніх соціальних працівників до розробки та впровадження благодійних акцій в межах ВНЗ . *Студентські соціальні ініціативи : реалії та перспективи*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, (Одеса, 24 квітня 2020 р.). Одеса, 2020. С. 33-38
9. Леонова В. І., Русєва К. Діагностування психологічних особливостей неповнолітніх які утримуються в слідчому ізоляторі. *Науковий вимір соціальних та педагогічних проблем сьогодення*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих науковців. Одеса, 2019. 210 с. 139-144.
10. Леонова В. І. Наставництво як форма соціальної підтримки дітей у закладах соціального захисту. *Інноваційна педагогіка* : Одеса, 2019. Вип. 13. Том 2. С. 133–136.
11. Леонова В. І., Столярова Є. Соціальний захист материнства і дитинства. *Студентські соціальні ініціативи : реалії та перспективи*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, (Одеса, 24 квітня 2019 р.). Одеса, 2019. С. 166-169

12. Леонова В. І., Проворова Н. Соціальна реклама як метод впливу на майбутніх соціальних працівників. *Студентські соціальні ініціативи : реалії та перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, (Одеса, 24 квітня 2019 р.)*. Одеса, 2019. С. 161-166 .
13. Леонова В. І., Минюк Т. Інформаційні технології як спосіб формування здорового способу життя. *Студентські соціальні ініціативи : реалії та перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, (Одеса, 24 квітня 2019 р.)*. Одеса, 2019. С. 119-122 .
14. Леонова В. І., Тюріна М. Організація благодійної ярмарки «Хеллоуїн» як реалізація волонтерського проекту. *Науковий вимір соціальних та педагогічних проблем сьогодення: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих науковців. Одеса 2018. С. 12–15.*
15. Леонова В.І., Вігурська В. Волонтерська діяльність підлітка як аспект самореалізації. *Студентські соціальні ініціативи: реалії та перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, (Одеса, 24 квітня 2019 р.)*. Одеса, 2019. С. 41-44 .
16. Леонова В. І., Гайдаржи Н. Профілактика девіантної поведінки підлітків як соціально-педагогічна проблема. *Студентські соціальні ініціативи: реалії та перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, (Одеса, 20 квітня 2018 р.)*. Одеса, 2018. С. 62–65.
17. Леонова В.І. Адаптація дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, у закладах інтернатного типу. *Студентські соціальні ініціативи: реалії та перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, (Одеса, 13 травня 2016 р.)*. Одеса, 2016. С. 123–130.
18. Леонова В.І., Міокова М. Теоретичні засади соціально-педагогічної роботи з підлітками щодо врегулювання конфліктів у взаємовідносинах з батьками. *Студентські соціальні ініціативи: реалії та перспективи: матеріали Всеукраїнської*

науково-практичної конференції, (Одеса, 13 травня 2016 р.). Одеса, 2016. С. 194–200.

19. Леонова В. І. Насилля в сім'ї та його вплив на формування особистості учня. *Студентські соціальні ініціативи: реалії та перспективи*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, (Одеса, 13 травня 2016 р.). Одеса, 2016. С. 41–45.

20. Леонова В. І. Професійна діяльність майбутніх соціальних педагогів у закладах соціального захисту дітей. *Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у країнах Європи та Азії* : матеріали XXII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, (Переяслав-Хмельницький, 30–31 березня 2016 р.). Переяслав-Хмельницький, 2016. С. 112–114.

Інформаційні ресурси в інтернеті:

1. <http://www.rada.gov.ua> – Верховна рада України;
2. <http://www.mon.gov.ua> – Міністерство освіти і науки України;
3. <http://www.msp.gov.ua>. – Міністерство соціальної політики України.
4. <https://dspace.pdpu.edu.ua> – Репозитарій Університету Ушинського;
5. <https://library.pdpu.edu.ua> – Бібліотека ПНПУ імені К.Д. Ушинського;
6. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.